

Štědrost přemáhá pomíjivost

Pomíjivost, samá pomíjivost, řekl Kazatel, pomíjivost, samá pomíjivost, všechno pomíjí. Já, Kazatel, jsem byl králem nad Izraelem v Jeruzalémě. Předsevzal jsem si, že moudře propátrám a prozkoumám vše, co se pod nebem děje. Úmornou lopotu uložil Bůh lidským synům, a tak se lopotí. Viděl jsem všechno, co se pod sluncem děje, a hle, to vše je pomíjivost a honba za větrem. Pojal jsem v nenávist všechno své klopotné pachtění pod sluncem, neboť jeho plody zanechám člověku, který bude po mně. Kdo ví, bude-li moudrý nebo pomatený, přesto se však zmocní všeho, čeho jsem se při své moudrosti pod sluncem klopotně dopachtil. Také to je pomíjivost. Odvrátil jsem se od toho se srdcem plným zoufalství nad vším svým klopotným pachtěním pod sluncem. Některý člověk se pachtí moudře, dovedně a prospěšně, ale musí svůj podíl předat člověku, který se s tím nepachtil. Také to je pomíjivost a prašpatná věc. Vždyť co má člověk z veškerého svého pachtění, z honičky za žádostmi svého srdce, z toho, jak se pod sluncem pachtí? Všechny jeho dny jsou samá bolest a jeho lopota je plná hoře; jeho srdce mu nedá spát ani v noci. I to je pomíjivost.

Kazatel 1,2.12-14; 2,18-23

Protože jste byli vzkříšeni s Kristem, hleďte to, co je nad vámi, kde Kristus sedí na pravici Boží. K tomu směřujte, a ne k pozemským věcem. Zemřeli jste a váš život je skryt spolu s Kristem v Bohu. Ale až se ukáže Kristus, váš život, tehdy i vy se s ním ukážete v slávě. Proto umrtvujte své pozemské sklony: smilstvo, necudnost, vášeň, zlou touhu a hrabivost, která je modloslužbou. Pro takové věci přichází Boží hněv. I vy jste dříve tak žili. Ale nyní odhodte to všecko: zlobu, hněv, špatnost, rouhání, pomluvy z vašich úst. Neobelhávejte jeden druhého, svlečte ze sebe starého člověka i s jeho skutky a oblečte nového, který dochází pravého poznání, když se obnovuje podle obrazu svého Stvořitele. Potom už není Řek a Žid, obřezaný a neobřezaný, barbar, divoch, otrok a svobodný – ale všechno a ve všech Kristus.

Koloským 3,1-11

Někdo ze zástupu ho požádal: „Mistře, domluv mému bratru, ať se rozdělí se mnou o dědictví.“ Ježíš mu odpověděl: „Člověče, kdo mne ustanovil nad vámi soudcem nebo rozhodčím?“ A řekl jim: „Mějte se na pozoru před každou chamtivostí, neboť i když člověk má nadbytek, není jeho život zajištěn tím, co má.“ Pak jim pověděl toto podobenství: „Jednomu bohatému člověku se na polích hojně urodilo. Uvažoval o tom a říkal si: ‚Co budu dělat, když nemám kam složit svou úrodu?‘ Pak si řekl: ‚Tohle udělám: Zbořím stodoly, postavím větší a tam shromáždím všechno své obilí i ostatní zásoby a řeknu si: Teď máš velké zásoby na mnoho let; klidně si žij, jez, pij, buď veselé mysli.‘ Ale Bůh mu řekl: ‚Blázne! Ještě této noci si vyžádají tvou duši, a čím bude to, co jsi nashromáždil?‘ Tak je to s tím, kdo si hromadí poklady a není bohatý před Bohem.“

Lukáš 12,13-21

Zase se se hojně urodilo bohatému člověku a ne chudému.

Co udělal? Rozumnou věc, totiž postavil větší stodoly, aby se mu tam všechno vešlo.

(Podobně jako Josef v Egyptě. On však stavěl stodoly, aby pomohl, ba zachránil lidi od hladomoru.) Onen bohatý člověk si chtěl užívat života a mít se dobře. Jak je to blízké dnešnímu uvažování mnoha lidí. Již starozákonní kniha Kazatel však sděluje, že ani

moudrý král Šalamoun, který si ono užívání života, budování paláce a hromadění do stodol hojně dopřával, nenašel v tom všem nic jiného než svou zkázu. Kazatel pozoruje onu horečnatou činnost i přepychový život a vnímá to vše jako pomíjivost. A evangelní podobenství ještě tomu dává korunu – co když si to vše lopotně (někdy bezpracně) nashromážděné příliš dlouho užívat nebudeme? Kniha Kazatel říká, že navíc jednou vše připadne někomu, kdo s tím pravděpodobně nebude dobře hospodařit. Ani vlastní krev nezaručí, že tomu tak nebude. To je pomíjivost (kraličtí překládali marnost).

Nesnažíme-li se dívat na svůj život z úhlu věčnosti, tedy s vírou, že nežijeme pouze na zemi, ale byli jsme stvořeni k životu s Kristem v Božím příbytku, pak všechna dnešní čtení rychle odložíme a budeme se snažit na ně zapomenout. Zneklidňovala by nás. V opačném případě se chceme nechat povzbudit a poučit o moudrosti života a jeho smyslu. Tady je můj příspěvek s vědomím, že je jistě jen velmi kusý, ale snad Vám poslouží k dalším myšlenkám, které Vašemu životu dají hlubší smysl než ten, který si představoval bohatý člověk v podobenství.

Ať už se nám urodilo tento rok hodně nebo málo, učme se být štedří. Už pohádky nás učily, že rozdělit se s chudou babičkou o poslední krajíc chleba přineslo dárci mnohonásobný užitek a pomoc v nesnázích. Ježíš také vyzdvihuje dar chudé vdovy mnohem více než podstatně větší částky od těch, kteří jejich ztrátu ve svém rozpočtu ani nezaznamenají. Sama také opakovaně prožívám, že rozdělit se s druhým či pomoci někomu i finančně ani moji ledničku nebo peněženku nevyprázdnilo. Vyprazdňuje ji někdy pokušení k hrabivosti, touha shromážďovat ne snad do stodol, ale aspoň do stodoly – abych použila příměr podobenství.

Hromadíme si poklady v nebesích, ne tady na zemi. Tam chceme žít a tam na nás budou čekat.

Svlečme ze sebe starého člověka i s jeho skutky a oblečme nového, který dochází pravého poznání, když se obnovuje podle obrazu svého Stvořitele. A to je dennodenní úkol.